OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Valtionavustusleikkauksten säästökohteet 2024-2026

Yhteensä 135 milj. euroa vuodesta 2026 lukien

Valtionavustussäästöt (milj. euroa)

	2024	2025	2026	2027	2028
HO	-10	-25	-50	-135	-135
Riihen lisäsäästö		-20	-20		
Aikaistus		-25	-65		
Yhteensä	**-10**	**-70**	**-135**	**-135**	**-135**

Tieteen valtionavustusleikkaukset vuosina 2024 ja 2025

- **Vuonna 2024 (leikkaus yhteensä 2,2 miljoonaa euroa)**
  - Leikkaus kohdentui tiedepoliittisia tavoitteita tukevaan hankerahoitukseen, joka ei ole yhdenkään vakiintuneen edunsaajan pysyväksi muodostunutta rahoitusta.
- **Vuonna 2025 (leikkaukset yhteensä 4 miljoonaa euroa)**
  - **Tutkimuslaitosten** rahoituksesta (Demos Research Institute Oy, Edistysmielisen tutkimuksen yhdistys ry, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksen kannatusyhdistys r.y., Työn ja talouden tutkimus LABOREn kannatusyhdistys ry, Pellervon taloustutkimus PTT ry, Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus) luovuttiin. Vain Siirtolaisinstituuttisäätiön ja Väestöliiton rahoitus säilyi.
  - **Poliittisten ajatuspajojen** (Ajatushautomo Kompassi ry, Kalevi Sorsa –säätiö, Kansallinen Kulttuurisäätiö, Maaseudun Sivistysliitto r.y, Suomen Perusta –säätiö, Svenska Bildningsförbundet rf, Vasemmistofoorumi ry, Vihreä Sivistysliitto ry) rahoituksesta luovuttiin.
  - Lisäksi siirrettiin Kansalliskirjaston saamat avustukset osaksi Helsingin yliopiston valtakunnallista rahoitusta.

Kulttuuriin ja taiteen valtionavustussäästöt 1/2

	Hallituskausi 2019-2023 (siirrot momentilta 29.80.52)	Hallituskausi 2023 - 2027					Hallituskaudet 2019-2023 ja 2023-2027
Momentti	**Talousarvio 2024**	**Talousarvio 2024**	**Talousarvio 2025**	**Talousarvio-esitys 2026**	**Talousarvio-esitys 2027**	**Säästöt yhteensä hallituskausi 2023-2027**	**Säästö yhteensä**
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot							
02. Opetushallituksen toimintamenot (Luova Eurooppa-toiminta)	-12 000	0	0			0	-12 000
10. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (smr 2 v) (läänintaiteilijat)	-101 000	0	0			0	-101 000
80. Taide ja kulttuuri							
							0
21. Taiteen ja kulttuurin yhteiset menot (smr 3 v)	-71 000	-200 000	0			-200 000	-271 000
30. Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan (kiinteä määräraha)	-241 000	-860 000	0	-150 000		-1 010 000	-1 251 000
31. Valtionosuus ja -avustus teattereiden, orkestereiden ja museoiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	0	0	-10 892 000			-10 892 000	-10 892 000

Kulttuuriin ja taiteen valtionavustussäästöt 2/2

	Hallituskausi 2019-2023 (siirrot momentilta 29.80.52)	Hallituskausi 2023 – 2027					Hallituskaudet 2019-2023 ja 2023-2027
Momentti	**Talousarvio 2024**	**Talousarvio 2024**	**Talousarvio 2025**	**Talousarvio-esitys 2026**	**Talousarvio-esitys 2027**	**Säästöt yhteensä hallituskausi 2023-2027**	**Säästö yhteensä**
80. Taide ja kulttuuri							
34. Valtionosuus ja -avustus taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	0	0	0	-80 000		-80 000	-80 000
41. Eräät käyttöoikeuskorvaukset (smr 3 v)	0	0	-5 500 000			-5 500 000	-5 500 000
50. Avustukset taiteen ja kulttuurin edistämiseen (smr 3 v)*	-3 763 000	-2 942 000	-7 536 000	-9 950 000		-20 428 000	-24 191 000
72. Kansallisgallerian ja valtion taideteostoimikunnan kokoelmien kartuttaminen (smr 3 v)	-42 000					0	-42 000
Yhteensä	**-4 230 000**	**-4 002 000**	**-23 928 000**	**-10 180 000**	**0**	**-38 110 000**	**-42 340 000**

*Momentti 29.80.50 vuoden 2025 säästö sisältää 1 milj. euron siirron Museoviraston toimintamenoihin Seurasaaren ja eräiden muiden kohteiden aukipitämiseksi.

VTA 2024 valtionavustussäästöt, kulttuuri ja taide

Momentti	Momentin nimi	TA 2024	Lisätietoja
29.80.21	Taiteen ja kulttuurin yhteiset menot	-200 000	Vuoden 2024 talousarviosta lukien pysyvänä tehty säästö
29.80.30	Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan: Vähälevikkisen kirjallisuuden ostotuki	-860 000	Vuoden 2024 talousarviosta lukien pysyvänä tehty säästö
29.80.50	Avustukset taiteen ja kulttuurin edistämiseen, yhteensä - 2 942 000 euroa		
29.80.50	Kansainvälinen yhteistyö ja kulttuurien välisen vuoropuhelun edistäminen (ystävyysseurat)	-840 000	Vuoden 2024 talousarviosta lukien pysyvänä tehty säästö
29.80.50	Avustukset kuntien ja alueellisen kulttuuritoiminnan kehittämiseen	-1 272 000	Vuoden 2024 talousarviosta lukien pysyvänä tehty säästö
29.80.50	Seurantalojen korjausavustukset sekä neuvonta- ja ohjaustyö Suomen Kotiseutuliiton kautta myönnettäväksi	-830 000	Vuoden 2024 talousarviosta lukien pysyvänä tehty säästö
Yhteensä		**-4 002 000**	

VTA 2025 valtionavustussäästöt kulttuuri ja taide

Momentti	Momentin nimi	Säästö	TA 2025 määräraha
29.80.31	Valtionosuus ja -avustus esittävän taiteen ja museoiden käyttökustannuksiin	-10 892 000	147 118 000
29.80.50	Avustukset taiteen ja kulttuurin edistämiseen, yhteensä - 6 536 000 euroa		
29.80.50	Avustukset elokuvan tuotantoon, käsikirjoittamiseen sekä kotimaisen ja kansainvälisen jakelun edistämiseen SES:n kautta myönnettäväksi; Suomen elokuvasäätiön toimintaan	-500 000	25 261 000
29.80.50	Kansainvälinen yhteistyö ja kulttuurien välisen vuoropuhelun edistäminen (ystävyysseurat)	-326 000	400 000
29.80.50	Taide- ja kulttuurialan valtakunnalliset yhteisöt	-2 249 000	6 749 000
29.80.50	Kulttuuritilojen investointiavustukset ja seurantalojen korjausavustukset (kulttuuritilojen investointiavustukset -2,5 milj. euroa)**	-2 500 000	2 634 000
29.80.50	Jakamaton määräraha*	-528 000	129 000
29.80.50	Taiteenalojen edistäminen	-500 000	19 142 000
29.80.50	Kulttuuriin osallistumisen ja saavutettavuuden, kulttuurihyvinvoinnin sekä kulttuurin moninaisuuden edistämiseen	-843 000	7 097 000
29.80.50	Museo- ja kulttuuriperintöalan järjestöt	-90 000	214 000
Yhteensä		**-18 428 000**	**208 744 000**

* Rivin leikkauksessa on huomioitu jakamattomaan määrärahaan kulttuuritilojen investointimäärärahasta siirretty 700 000 euroa.

** Rivin leikkauksessa on huomioitu Museoviraston toimintamenoihin kulttuuritilojen investointimäärärahasta siirretty 1 milj. euroa. (Täyd. TAE 2025)

Lisäksi vuonna 2025 taiteen ja kulttuurin määrärahoihin kohdistui 5,5 milj. euron leikkaus (yksityisen kopioinnin hyvitys, momentti 29.80.41)

Valtionavustussäästöt, kulttuuri ja taide: TAE 2026 1/3

Vuoden 2026 säästöt yhteensä 10,18 milj. euroa:

- Kehysriihessä 2025 päätetty 1,6 milj. euron säästö kulttuuritilojen investointiavustuksiin
- Kehysriihessä 2025 päätetty Toimintamenojen lisäsäästö (OKM:n osuus 3,9 milj. euroa), josta kulttuurin ja taiteen osuus 780 000 euroa kohdennettiin valtionavustuksiin
- TAE 2026 Budjettiriihessä päätetty 7,8 milj. euron yritystukileikkaus

Valtionavustussäästöt, kulttuuri ja taide: TAE 2026 2/3

Momentti	Momentin nimi	Säästö	TAE 2026 määräraha
29.80.30	Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan: Avustukset kirjastojen sisältötuotantoon, yleisten kirjastojen erityisiin tehtäviin sekä yleisten kirjastojen tietokanta- ja aineistopalvelujen tuottamiseen	-150 000	5 478 000
29.80.34	Valtionosuus ja -avustus taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin: Lain 44 §:ssä tarkoitettuihin valtionavustuksiin taiteen perusopetuksen järjestäjille ja muihin valtionavustuksiin taiteen perusopetuksen oppilaitosten ylläpitäjille	-80 000	1 430 000
29.80.50	Avustukset taiteen ja kulttuurin edistämiseen, yhteensä 9,950 milj. euroa (1,6 milj. euroa + 0,55 milj. euroa + 7,8 milj. euroa)		
29.80.50*	Avustukset elokuvan tuotantoon, käsikirjoittamiseen sekä kotimaisen ja kansainvälisen jakelun edistämiseen SES:n kautta myönnettäväksi; Suomen elokuvasäätiön toimintaan	-5 465 000	20 696 000
29.80.50	Avustukset luovien alojen ja digitaalisten sisältöjen tuotekehitykseen ja palveluinnovaatioihin AVEKin kautta myönnettäväksi	-119 000	643 000
29.80.50	Avustukset klubi- ja kiertuetoimintaan, kuoromatkoihin ja musiikkileireihin myönnettäväksi Musiikin edistämissäätiöstä	-100 000	657 000
29.80.50	Avustukset kulttuurivientiin	-307 000	1 231 000
29.80.50	Avustukset kulttuuri-instituuteille	-220 000	5 222 000

Valtionavustussäästöt, kulttuuri ja taide: TAE 2026 3/3

Momentti	Momentin nimi	Säästö	TAE 2026 määräraha
29.80.50	Kansainvälinen yhteistyö ja kulttuurien välisen vuoropuhelun edistäminen (ystävyysseurat)	-200 000	200 000
29.80.50	Erityisavustukset kansainvälisten kriisien vaikutusten lieventämiseen taiteen ja kulttuurin alalla	-50 000	355 000
29.80.50	Venetsian Biennaali (siirto momentin sisällä)	36 000	226 000
29.80.50	Cultura-säätiö	-125 000	642 000
29.80.50	Kulttuuritilojen investointiavustukset ja seurantalojen korjausavustukset	-2 100 000	1 534 000
29.80.50	Taiteenalojen edistäminen	-600 000	18 542 000
29.80.50	Kulttuuriin osallistumisen ja saavutettavuuden, kulttuurihyvinvoinnin sekä kulttuurin moninaisuuden edistäminen	-200 000	6 397 000
29.80.50	Rakentamisen prosenttiperiaate	-500 000	0
Yhteensä		**-10 180 000**	**63 253 000**

* Rivi sisältää myös OKM:n budjettiriihikorjauksista kohdentamatta jättämän 900 000 euron yritystukileikkauksen, jonka VM on kohdentanut hallituksen esitykseen.

Opetusministerin vastuualueen valtionavustussäästöt 2024-2026

- Vuonna 2025
  - 5 milj. euroa varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja toisen asteen kehittämisavustukset
- Vuodesta 2025 lukien
  - 20 milj. euroa ammatillisen koulutuksen valtionosuudet
- Vuodesta 2026 lukien
  - 7 milj. euroa aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuusrahoituksen vähennys
  - 1,3 milj. euroa jatkuvan oppimisen erillisavustukset

Liikunta-, urheilu- ja nuorisoministerin valtionavustussäästöt

- Vuonna 2024 yhteensä; liikunta ja urheilu 2,8 milj. euroa ja nuorisotyö 1 milj. euroa.
  - Liikunta: Liikuntajärjestöjen yleisavustukset 1,278 milj. euroa, seuratuki 1,5 milj. euroa
  - Nuorisotyö: Valtakunnalliset nuorisoalan osaamiskeskukset 1,0 milj. euroa

- Vuonna 2025 yhteensä; liikunta ja urheilu 9,741 milj. euroa ja nuorisotyö 3,971 milj. euroa.
  - Liikunta ja urheilu: Liikuntapaikkarakentaminen 9,241 milj. euroa, seuratuki 0,5 milj. euroa
  - Nuorisotyö: Valtakunnalliset nuorisoalan osaamiskeskukset 3,0 milj. euroa, nuorten talous- ja työelämätaitojen edistäminen 0,5 milj. euroa, nuorisokeskukset 0,47 milj. euroa
- Vuonna 2026 yhteensä; liikunta ja urheilu 2,4 milj. euroa
  - Liikuntapaikkarakentamisen avustuksiin
  - Kehysriihessä 2025 päätetty Toimintamenojen lisäsäästö (OKM:n osuus 3,9 milj. euroa), josta liikuntatoimen ja nuorisotyön osuus 780 000 euroa kohdennettiin valtionavustuksiin

Uudet valtionavustussäästöt kokonaisuutena vuodesta 2026 lukien (pysyvät säästöt)

- Korkeakoulutukseen 52,7 milj. euroa
- Rakentamisen investointiavustuksiin 4 milj. euroa
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuksien vähennys 7 milj. euroa
- Jatkuvan oppimisen erillisavustukseen 1,3 milj. euroa

- **Yhteensä 65 milj. euroa**